

Ook er mag
id meer
andere;
meenen
at God
ag met
open en
zooveel
en zal
id kan
inderen
utver-
van de
vaangen
ijk een
gekeerd
meenen
hebben
achtig
en, toen
meenen
an den
i straks
verwor-
Knal
en, dat
open-
kan,
en een
noot
d. Een
id zei:
vangen
u niet
a, maar
gekeerd
ren als
len mil-
keering
rs kunt
ou dan
wachten
leeftijd
htig ge-
u voor
meente
uitweg,
gekoren,
rpen en
nis van
en, niet
Rome
staande,
eeuwige
aligheid
at daar-
zeelfde
dit ge-
scheel-
". God
aar "te
agt, en
in sterk
geloofs-
wacht
En zelfs
eerder
eigen
at "de
t en het
Mechan-
leven
de ver-
geen
ens op-
Ze is
leg des
nest ge-
aar die
e zonde
ok niet
eft niet
loof de
toemen
— zoo
t — dat
tschei-
strijden
gesteld
in deze
velden",
geloof
tekeren
n kind
terheid
de uit-
onder-
naast
eld is,
in de
idren,
elven
en en
er wie
t waar-
n, die
m, die
e zelfs
an en
en zal:
Dwaas
idstoet
et olie
oor de
e hebt
leman
en bij
verko-
n. En
le wel
ak ten
geui-
aatstaf
e doen
ij ter-
ijne
de ge-
of van
Voor
e son-
en we
er pas-

Maar maakt model, vaak aan eigen bijzon-
dere ervaring ontleend, niet zonder geest-
lijken hoogmoed, anderz staaf te toestand
wordt beoordeeld, loopt men zoo licht gevaar
te zondigen tegen het woord van Christus:
oordeel niet, opdat gij niet geoordeeld wordt.
Teederheid en zachtheid blijft hier
altijd eisch. Het gekrookte riet mag niet
verbroken en de rookende vlaswiel mag
niet uitgebluscht worden. Maar dat Gods
volk vaak voelt als bij instinct, of er waar-
achtig leven in de ziel aanwezig is, is een feit,
dat niemand weerspreken kan. Alleen, on-
gelukkig is dat oordeel niet. Wie uit Christus'
disciplinerend heeft ook maar van verre
vermoed, dat Judas Iscariot een verrader
was! Zelfs toen hij den Paaschmaaltijd
Christus rondt seide: Een uit u zal mij
verraden, viel het vermoeden nog zoo weinig
op den werkelijken verrader, dat veeleer
allen vroegen: Ben ik het, Heer? En indien
zelfs de apostelen zich bedrogen konden,
als drie jaar lang dagelijks met Judas
te hebben omgegaan, hoeveel te meer dan wij,
die in de schaduw der apostelen niet kunnen
staan.

Bovendien, en dat doet alles af, die klare
en duidelijke openbaring van genade, die
aan het hart geschiedt, komt meest op
lateren leeftijd voor. Al heeft men soms
kinderen, in wie reeds vroeg de genade Gods
zoo krachtig doorwerkt, dat ge het werk
Gods reeds in hun hart bespeuren kunt,
toch zijn deze gevallen veeleer uitzondering
dan regel. Afgaande op uw oordeel zoudt
ge deze kinderen, wanneer de genade voor
uw oog nog niet zichtbaar was, dus buiten
het genadeverbond moeten sluiten. En waar
uw Heiland toch de kinderen tot zich riep,
de handen oplei, zeggende, en sprak: Ver-
hindert ze niet, want derzulk is het
Koninkrijk der Hemelen, daar zoudt ge, door
ze buiten te sluiten, rechtstreeks in strijd
komen met het woord van uw Heiland.

Noch het zelfgetuigenis van den betrokken
persoon noch de indruk, dien de gemeente
van hem ontvangt, kan dus als afdoende
maatstaf worden aangelegd om te beoor-
deelen, of iemand tot Gods uitverkorenen
behoort en daarom in het Genadeverbond
moet worden gerekend.

Er moet dus een andere regel zijn, die
voor u beslist.

En dezen regel hebt ge te zoeken in het
Woord, dat God als openbaring van Zijn
wil u schonk.

Verenigingsleven.

Voorlichting.

"Wij hebben het Licht aan den hemel uit
gedoofd".
Men heeft er zich niet over te verbazen, dat
dit woord van den bekenden Franschen minis-
ter te buiten het Fransche Parlement luidt
wordt toegevoegd. Wat Viviani uitsprak was
hoofdzakelijk slechts bevestiging van hetgeen het
anti-clericalisme met eigen oogen ziet en aan-
schouwt, vertolking van hetgeen het zelf denkt.
Wat weten zij, die opgegroeid zijn in de leer
der Fransche revolutie, nog van een Licht, dat
boven Bethlehem verschenen, nooit meer zou
ondergaan, nooit meer kon worden uitgebluscht!
De bladen, door hen gelezen, de vlugschrijven
en boeken en romans, die in hun woning komen,
geven berichten, mededeelingen, verlagen, voor-
stellingen en beschouwingen over alles wat
interessant, bovenal wat amusant en pikant is.
Doch de Christelijke religie, de kerk, het
geestelijk leven, de arbeid voor de uitbreiding
van het Koninkrijk Gods — dat alles is niet
interessant meer, daarvoor wordt dan ook niet
meer de aandacht gevraagd.

Ja, waarlijk, het Licht aan den hemel is voor
hen uitgedoofd. En daar heeft de pers niet
weinig het hare aan tegebrecht.

Onlangs klagde Paul Doumergue in zijn tijds-
schrift *Le Vieil*: "Wij worden hier in Frank-
rijk op onwaardige wijze door de pers voor-
gesteld. Niets van hetgeen betrekking heeft op
uitzagen en prestaties, op het leven der min-
derheid wordt ons in de pers onthouden; niet
de geringste bijzonderheid, zelfs niet het
schamtelooze. Tot in den trein, langs den
weg, is schier overal worden wij vervolgd door
verhalen over liefdesavonturen en moord-
aanlagen, door annonces van toneelvoorstel-
lingen, van abniven en wat daar verder bij
behoort. Daarna wordt in de dagbladen nog
emig plaats ingesluisd voor de politieke ter-
wijl niet verzuimd wordt nauwkeurig te ver-
melden het uur, waarop de Shah van Perzië,
als hij in Parijs is, zijn hotel verlaat, en wie
hem ontvangt als hij ergens een bezoek brengt.
Alleen maar kunnen de dagbladen geen plaats
maken voor mededeelingen, voor berichten en
beschouwingen over de geestelijke belangen,
over de religie. Over den strijd voor de Chris-
telijke beginselen, over de worsteling voor de
verbreiding van den christelijken godsdienst —
geen woord. Hoogstens een uitdrukking uit een
bischoppelijk mandement, en dan alleen nog
maar, omdat in zulk een mandement een stuk-
politiek gezien wordt; en voorts komen er in
de dagbladen nog berichten voor van samen-
komsten der vrijmetselaars en der vrijdenkers.
Wanneer het Congres der Christelijke vereni-
gingen van jongelieden met bijna 800 afgevaar-
degen, vertegenwoordigende 25 naties en
100.000 leden, buiten het grootste inter-
nationale congres van deren tijd, in het hart
van Parijs wordt gehouden, zijn er maar twee
of drie bladen, die in een verborgen hoekje er
enkele woorden aan wijden."

Zoo erg als Paul Doumergue hier over de
Fransche pers klaagt, is het ten onzent zeker
nog niet. Er is, althans bij de groote pers in
onze land, eenig streven naar mildheid en
soberheid en knusheid overgebleven, waardoor
onze dagbladen zich nog gunstig onderscheiden
van de Fransche. Maar toch, hoe moet ook
ten opzichte van de Nederlandsche pers niet
bezaas geklaagd worden, dat de lichten in den
hemel in zoovele opzichten zijn uitgedoofd.

De feuilletons beginnen allengs de grens van
het onbetamelijke te naderen; zelfs een blad
als de *Nieuwe Courant*, dat doorgaat voor een
der gematigste organen van de vrijmijnerij,
ontgaat zich onlangs niet een feuilleton over
het avontuur van Napoleon aan zijn lezers
te laten leggen, dat stellig uit onze buiskamer
behoorde geweerd te worden. Over opera's,
romedie-voorstellingen, circussen en Scala's
worden kolommen vol geschreven; doch voor
de geestelijke belangen, voor de actie der
Christelijke levensbeschouwing op allerlei ge-

bied — school, zending, prostitutie — is
zoo weinig plaats beschikbaar.

Wat weten de menschen, die niet anders
lezen dan onze liberale bladen en de socialis-
tische organen, van inwendige en buitenlan-
sche zending, van den arbeid van Ds. H.
Pierson, gelijk deze o. a. in de *Bode* der Hel-
ding gestichten openbaar wordt; wat weten zij
van het streven van onze Christelijke jongelieden
en studenten door hun verenigingen; wat weten
zij ook van de ontwikkeling der Gerefor-
meerde beginselen op het gebied van kerk en
school, van wetenschap en maatschappij?

Ach, de lichten in den hemel zijn voor die
menschen uitgedoofd. Alles wat betrekking heeft
op het Koninkrijk Gods interesseert hun niet
meer. Ze lezen er niets meer van in hun bladen;
ze hooren er niets meer van in samenkomsten,
waar liberale en socialistische sprekers het
woord voeren.

Duizenden verkleden wonen de godsdienst-
oefeningen niet meer bij; en ook, al hebben
zij daarmede nog niet geheel gebroken, ze
krijgen niets anders onder hun oogen dan
socialistische lectuur en zogenaamd neutrale
bladen, waarin alleen maar de aandacht ge-
vaard wordt voor de dingen, die van de
aarde zijn. Helaas! nog altijd schijnt de goede
wil in de kringen van ons Christenvolk te
ontbreken, om door goedkope Volksdagbladen
den kleinen man iets anders, iets beters
te geven; om ernstige pogingen aan te wenden
den verkleden in de steden en ook in de
dorpjes andere lectuur in handen te geven,
opdat het Licht aan den hemel voor hen niet
uitgedoofd worde of uitgedoofd blijve.

Men behoeft slechts de verslagen te lezen van
vergaderingen, waarin vrijmijnerij en socia-
listen als voorlichters optreden om overtuigd
te zijn, hoe in hun voorlichting alle idealisme,
elk heenwijzen naar de zedelijke, de ideële
belangen ontbreekt. De rede, door Mr. Tromstra
op tweeden Kerstdag te Amsterdam uitgesproken,
geeft daarvan een staaltje, dat waarlijk teek-
nend is. Het lijkt een bespotting, een profa-
nie van de ergste soort, zulk een rede, waarin
alle betieling en alle verheffing ontbreekt, te
noemen „kerstrede“.

Geen wonder, dat de onkunde van duizenden
bij duizenden ten opzichte van de geestelijke
belangen, van onze christelijke actie op allerlei
gebied al grooter wordt; dat er een onverschil-
ligheid komt ten opzichte van de vragen van
dood en eeuwigheid, die allerbedroevendst in
een onheilspellend dreigt te worden voor de
toekomst van ons land en volk.

De groote pers doet daartegen niets.

Integendeel, zij juist heeft voor een niet
gering deel die onkunde door haar wijze van
voorlichting veroorzaakt. Als Dr. Davinck's
„Paedagogische beginselen“ de aandacht vragen
van allen, die belang stellen of althans belang
hebben te stellen in de opvoeding en het
onderwijs van de kinderen van ons volk, is er
niet één groot dagblad, dat dit boek tot een
onderwerp van ernstige studie maakt, ten-
ende toe het lezend publiek bekend te maken
met den strijd der beginselen op paedagogisch
gebied, waartoe Dr. Davinck elk man en elke
vrouw van beschaving en ontwikkeling oproept.
Als daar een principieel worsteling gevoerd
wordt in het Ned. Herv. Kerkenoetenschap door
Prof. Visscher en die met hem zich plaatsen
op de basis van onze Confessie, is er niet één
redactie van onze groote bladen, die zich
ernstig rekenschap geeft van de betekenis
van die worsteling voor ons kerkelijk en zoo
voor ons maatschappelijk leven, ten einde haar
lezers over dit voor ons volk zwaar uiters
gewichtige kerkelijk vraagstuk naar behooren
te kunnen voorlichten.

Als de Christelijke Federatie van studenten
over geheel de wereld poogt vasten voet te
krijgen aan alle universiteiten, denkt de groote
pers er niet aan, om op deze „beweging“ op
ernstige wijze de aandacht van het publiek te
vestigen. Als de besturen van onze Gerefor-
meerde lagere scholen trachten een schoolver-
band te verkrijgen, opdat daardoor die scholen
beter aan haar doel kunnen beantwoorden, met
name in paedagogischen zin, schijnt geen enkel
groot blad de betekenis daarvan voor duizenden
bij duizenden kinderen van ons volk te
begrijpen. En zoo zouden we kunnen voortgaan.

Doch geheel anders staat het, als op het
gebied van toneel en circussen, van concerten
en opera's iets nieuws aan de orde komt. Daar
wordt de noodige plaats voor ingeruimd, daar
hebben de groote bladen afzonderlijke mede-
werksters voor. Het suffelijke wordt in de groote
pers ongetwijfeld met groote zorg behandeld;
doch aan het geestelijke wordt geen of ter
nauwernood aandacht gewijd — althans, voor
de goede vorming van het volk wordt de
comedie blijkbaar hooger geacht dan de kerk.

En zoo zijn velen, zeer velen, meer, veel
meer van comedies, opera's, paardenspellen en
andere gelegenheden op de hoogte, dan van het
leven der kerk, van den arbeid in onze kringen
om de Christelijke beginselen onder het volk
te verbreiden.

Paul Doumergue mocht het wel zeggen: wij
worden op onwaardige wijze door de pers
voorgelicht.

Uit de Pers.

De aan te vragen subsidie voor het Kamper
gymnasium gaf aan Ds. Littooy een breede
reeks van artikelen in de pen, waarin hij een
uitvoerig overzicht gaf, hoe in de vroegere
Christ. Geref. kerk over de Staatsubsidie aan
de kerk gedacht werd.

De slotsom, waartoe hij komt, is deze:

Over de ondersteuning, die de Kerk te Smilde
(N) vroeg aan, maar niet ontving van de Prov.
Staten van Drenthe en die de Kerk van Smilde
(A) — volgens de *Utrechtse Kerkbode* — reeds
kort of langer ontvangen heeft, schrijven we
niet een enkel woord.

In het algemeen gelooven en zeggen we: Onze
Kerken moeten rein en heilig bewaren en ver-
sterken het Bijbelsch beginsel, dat de Heere
Jesus, de Koning Zijner Kerken, aan Zijne dienaren
1 levensonderhoud geeft, niet door Hem vaak
vrijlandige corporatie, maar door de Himmelen
Zijner Kerken. Dit te doen, zijn wij aan onzen
Koning verschuldigd. Daarenboven de tijden, die
in Nederland reeds beleefd zijn en elders, vooral
in Frankrijk, beleefd worden, zegen, zij gebieden
den Kerken niet alleen om des Heeren, maar ook
om haar zelf wille dit te doen.

In plaats van dankbaar te zijn voor de uit-
lijding en voor het ontkomen aan de strikken, be-
geert om te zien, om te zien naar hetgeen, om
's Heeren wil, moet achtergelaten worden, kan
niet Gode welgevallen, niet voordeelig, maar moet
gewis nadelig zijn; wij kunnen er zelfs als Ker-
ken Gods, bij ontkomen.

Nu is het waar — en wij vestigen er gaarne
de aandacht op, opdat de bovengenoemde Kerk
niet hard worden gevallen — dat er een groot
onderscheid is tusschen de Staatskranten en
betreft scholen en Kerken te Smilde ontvangen
niet dit, maar ik meen, oorspronkelijk plaatselijk

fonds, waarin voor vrome doeleinden is gestort
geworden.

Her schijnt dat de Provinciale Staten, die het
beheer er van niet hadden, dit zich hebben toe-
geëigend.

Doch wij deze Staten op en top liberalistisch
zijn, is het niet zonder gevaar er maar eenig-
matie afhankelijk van te zijn of te worden.
Een onderzoek door meerdere vergaderingen,
krachten het Kerkverband, is wellicht zeer ge-
wenscht; want hoe het er in bijzonderheden in
elkander zit, zullen velen evenmin weten als wij.
En oordeelen voor den tijd mogen wij niet. Doch
dat de Kerken, die er thans van hoorden, gerust
gesteld worden, kan wel niet anders dan gunstig
werken.

Over het beginsel toch, en het heilig houden
van het beginsel kunnen, mogen en moeten wij
oordeelen.

En zelfs een inkruisje, dat tegen het beginsel
ligt aan en het ondermijnen kan, mag niet blijven,
maar moet weggenomen worden.

Naar ik hoop, wordt dit door allen, als zeer
raadzaam ingezien en erkend. Is het noodig dan
moeten wij allen daar wat voor over hebben.

Een zoodanig inkruisje is m. i. het „vragen van
subsidië aan de kerk“ en het „vragen van de
Staat voor de kerk“ voor het „Gereformeerde
Gymnasium verbonden aan de Theologische School
van de Gereformeerde Kerken in Nederland“.
(Altoos verlangde de Regering dat de titel van
het door haar goed te keuren reglement luiden zou).

En alhoewel het gewijzigd en luidt het thans.

Maar dat het Curatorium in alle stemmen, na
advies van die Hoogleraren, in Zijne vergadering
van 22 Februari 1906 besluiten kon, de Rijk-
subsidie voor het Gymnasium aan te vragen,
heeft mij bevreemd. Het is mij van L. de
heeft tegen het „vragen van de Staat“

Zoodanig het Gymnasium verbonden is aan de
Theologische School, maakt het er één geheel
niet uit, heeft ze ook één kerk, en is het dus of
de subsidie ook gevraagd wordt, voor de opleiding
tot den dienst des Woords. Het zijn de Gerefor-
meerde Kerken die, vertegenwoordigd door hare
Curatoren, besluiten deze subsidie te vragen.

Ik herinner mij echter niet dat de Kerken, in
Synode te Utrecht vergaderd of dat een vroegere
Synode, daartoe aan de Curatoren opdracht heb-
ben gegeven.

En of zulk een, in ieder geval niet onbetwiste
en ongevaarlijke aanvraag, zonder opdracht kon
en mocht geschieden, neem ik de vrijheid in twi-
fel te trekken, ja te weerspreken.

Dat de aanvraag slechts als tijdelijk gedacht
werd, (immers omdat de Curatoren meenden dat
het Gymnasium weliswaar een eenigzins overgaan
geeft zelfs dat recht niet. Daarenboven is
na reeds gebleken, dat, wat als zeer tijdelijk
werd aangenomen, wel eens een geruime tijd zou
kunnen voortduren.

Onverklaarbaar is ook, dunkt mij, dat de broe-
ders konden denken dat het zeer tijdelijk zou zijn,
wanneer het waar is, dat de Curatoren, toen zij
het konden overdenken aan een Verening, be-
wonderden, dat door de Synode hun daartoe geen
macht en recht gegeven was.

Is het laatste waar, dan toch kon de aanvraag
om subsidie onmogelijk zoo ras voorbijgaan zijn.
Zet het bewaar om het over te doen van het ver-
bonden aan de Theol. School, dan kan ik be-
grijpen, dat de Synode der Kerken zwaarigheid zou
kunnen maken bij een overdracht, waartoe een
aanvraag om subsidie gepaard ging. Dan toch werd
ze gevraagd, door een Verening, wier Gymna-
sium verbonden is aan de Theologische School
der Kerken. Dus tot op zekere hoogte ook voor
de School der Kerken. En over een zoodanige
overdracht sprak zij zich, n. a. r. ik weet, niet uit.

Maar dat kan bij de Curatoren het bewaar niet
zijn geweest, want de Curatoren vroegen thans
selven de subsidie aan.

Maar of aan het besluit al uitvoering is ge-
geven, en de Kerken dus voor een facti accom-
aan, weet ik niet.

Van harte hoop ik, dat het tegendeel het geval
is; ja, dat het genomen besluit om de bijdrage te
vragen ontvange, zal ingetrokken, en dus de
aanvraag niet zal gedaan worden.

Met het oog op hetgeen het „verbonden“ zijn
aan het Gymnasium aan de Theologische School,
minder de subsidie, kosten al en met het oog op
de toenemende tekorten, komt het mij voor, dat
het thans van wijle bieleid en van lieftde voor de
Theologische School getuigen nu, wanneer het
Gymnasium aan een eenigzins overgevoerd
werd, met prijsgave van het „verbonden“ aan.

Sinds 1892, toen ook door mij voor „v“ verbonden
aan „v“ werd geplaatst, is er in de Kampen in
de verhouding tot den Staat, téveel veranderd,
dat wij m. i. kunnen zeggen, dat het zij anders is,
en dat daarom dus ook de bakens moeten worden
verzet.

Met behoud van het veel besproken „verbonden
aan“, en met het vragen van subsidie tevens door
een Verening die het overnemen, al het dunkt
mij niet gaan. Daartoe gaf, naar ik weet, zoals
gezegd is, de Synode geen opdracht. Doch, naar
ik alid gemeend heb, gaf zij dat wel, wanneer
slechts van toetsicht op de Gereformeerde leer aan
het Gymnasium door een Kerkeraad sprake was
en bleef, en dus het „verbonden aan“ niet langer
gold.

Hij de onderhandelingen met de Verening
te Groningen lag dit dan ook, meen ik, zonder
dat daarover zelfs gesproken werd, uit den aard
der zaak voor de hand.

Met het overbrengen naar Groningen, dat eerst
door de Provinciale Staten, viel immers het „verbon-
den aan“ als van reus weg.

Ik dacht dat de Curatoren met de Groningse
Verening in dien geest wilden onderhandelen
en aan het onderhandelen zij geweest. Daarom
dacht ik ook, toen de onderhandelingen afspun-
den, dat zij, onder gelijke voorwaarden, met de
„Nationale Verening“ onderhandelen kon en
onderhandelen zou. Ware dat geschied en goed
gegaan, dan zou door deze Verening — want
geschiedde het niet door en niet voor de
Kerken — de subsidie, zonder de Kerken er in te
moeten, kunnen zijn aangevraagd. Het beginsel
bleef dan ongerept, de Kerken werden met een
10.000 ontslag en zelflijk behield men wat men
heeft. Ook over dit een en ander moet voor niet
geheel ingewijden nog meer licht opgaa, zal het
duidelijk zijn waarom het thans niet vlot. Ik mag
en wil niet gelooven dat er een spake in het wiel
wordt gestoken, omdat het thans de Nationale
Verening geldt.

Met den hier geniten wensch van Ds. Littooy
zijn we het, gelijk onze lezers weten, eens.

En naar we gelooven, het merendeel onzer
kerken.

Officieele Berichten.

De Kerkeraad der Geref. kerk te Baarn ver-
zoekt de zusterkerken, alle brieven en stukken,
voor hem bestemd, te zenden aan het adres
van den voorzitter br. A. F. Welman, Nassau-
laan 61.

Naemens den Kerkeraad voornoemd.

J. B. B. B. B.

Classis Gouda.

De vergadering der classis zal gehouden
worden op Dinsdag 5 Febr. a.s. Stukken voor
het agenduum moeten ingezonden worden vóór
15 Januari aan den laatst ondergeteekende.

Naemens de roepende kerk te Haastrecht.

G. J. de Jong, Voorzitter.

T. Y. Y. Y. Y.

A. van Dijk, Secretaris.

Haastrecht, 2 Jan. 1907.

Kort verslag der classe Almkerk,
gehouden 20 Dec. 1906, te
Nieuwendijk.

De roepende kerk van Almkerk opent de
vergadering bij monde van haren dienaar des
Woords, Ds. W. Bosch, met 1 zingen van
Psalm 96: 7, lezen van Hebr. 1 en gebod.
Naast de credentie-brieven zijn ingeleverd, na-
gezien en in orde bevonden, wordt 1 mode-
ramen als volgt vastgesteld: Ds. W. Bosch,
preses; Ds. J. Aalders, assessor, en Ds. J.
Ozinga, scriba.

De dienaar des Woords van de kerk van
Andel, Dr. A. P. Lanting, die het beroep naar
Oud-Loosdrecht heeft aangenomen, vraagt appro-
batie, op grond van de aanwezige attesten.
Aangezien de vereichte attesten in orde zijn,
wordt Lanting, een eervol ontalg in duplo
gegeven, en door den preses een hartelijk
woord van afscheid toegesproken, 1 welk door
Ds. Lanting, gevoelvul en waardeerd, wordt
beantwoord.

Daarna werden de notulen gelezen en, na een
enkele opmerking, goedgekeurd en gearceerd.
Ingekomen zijn een schrijven van de classe
Harderwijk, medelende de schorsing van Ds.
Op 't H., en van de classe Utrecht, betref-
tende de losmaking van Ds. v. B. Beide stukken
worden met leedwezen gehoord en voor kennis-
geving aangenomen. Nog kwam ter tafel een
schrijven der classe Groningen, waarin wordt
mededeeld de opheffing van de schorsing van
Ds. L., almede een schrijven uit Zuid-
bommel, namens de classe, bevattende een on-
volledig antwoord op een schrijven der classe
Almkerk, en een van de classe Assen met de
vraag om nadere inlichtingen over de afzetting
van Ds. K., waarop mer bijzonder zal worden
geantwoord.

Na vertrek van Ds. A. G. Lanting, werden in
dienre plaats benoemd: Ds. W. Bosch als
corresp. Theol. School, Ds. J. A. Goedbloed
als deputaat der Evangelisatie, Ds. J. Aalders
als deputaat ad examina en de kerkvisitatie, en
Ds. J. Ozinga als penningmeester voor de hulp-
behoefende kerken, Theol. Faculteit enz.

Vervolgens kwam Art. 41 aan de orde: De
kerk van Giesseus vraagt advies omtrent een
onsierlijk lid, en de kerk van Almkerk om
toetsing van de 22 trap der censuur, 1 welk
toestemming wordt.

In inning der collecten, regeling der vacature-
diensten en bepaling van tijd en plaats der
volgende vergadering, sloot Ds. J. Aalders de
vergadering met dankzegging.

J. OZINGA, scriba.

Buitenland.

Duitschland. De „Gemeinschafts“
beweging.

Het is niet te verwonderen dat in Duitsch-
land die beweging ontstaan is. De moderne
Theologie wordt van vele kanten veronderdij-
st, zijt hier triumpfen op de Universiteiten; en
de hogere kerkbesturen, ook de Opperkerke-
raad der Evangelische landkerk van Pruisen,
weigerde wel onlangs het beroep van een be-
sluit modern predikant, goed te keuren, doch
deed dit in zulke bewoordingen, dat daarin
bleek hoe dit hoogste Kerkbestuur feltelijk de
beelden der kerk losliet.

Geen wonder dat velen, die nog het Woord
van God liefhebben, hun zielverpand niet in de
kerken, maar in de „Gemeinschaften“ zoeken.

Deze „Gemeinschaften“ vinden een deel hun
oorsprong in den arbeid van den Engelschen
prediker Moody en anderdeels zijn zij voort-
geproten uit het oude Württembergse Pléitme.
Het doel der Gemeinschaften was oorspronkelijk
het zoeken van stichting door gemeenschappe-
lijk ontsnoeken der Schrift en het verlangen
om gemeenschappelijk te arbeiden aan de komst
van het koninkrijk Gods. Hier en daar treedt
de „Gemeinschafts“ beweging vijandig tegen de
kerk op, en is daarom bij de predikanten niet
in de gunst. Het is niet te ontkennen, dat
sommige voorstanders der „Gemeinschaften“
toont niet vrij te zijn van minachting der
sacramenten en van afwijking van de leer der
kerk. Doch dat neemt niet weg, dat het ont-
staan van zoovele Gemeenschapskerken een
ernstige aanklacht is tegen de kerk des Heeren.
Het is echter te betreuren, dat wij geen enkele
siem hooren opgaa, die er voor pleit, dat de
kerken groeppen zich opnieuw naar het
Woord Gods te reformeeren. De toestand der
Evangelische landkerk uit het oogpunt der
kerk zoo treurig, dat de handen wel ineem
mochten gelagen worden om de muren van
Sion op te bouwen.

N.-Amerika. De wettige plaats der
Zondagschool. Belangstelling van
onze Koningin in de Nederlanders
in N.A.

De predikant J. Groen van Grand Rapids
heeft zich deze dagen verdienstelijk gemaakt
door een stuk de wereld in te zenden, waarin
hij uiteenzet welke plaats de Zondagschool in
de kerk des Heeren behoort in te nemen. Hij
komt daarbij tot de volgende conclusies: 1. De
Zondagschool moet blijven bestaan, 2. Zij
behoort ene plaats in de kerk in te nemen als
ene instelling, die de kinderen des Verbonds
opleidt voor het hijsmaatschap der kerk. 3. De
Zondagschool moet uitgaan van en geleid
worden door den kerkeraad van de plaats. 4. De
onderwijzers doen dienst als behulpelijken, die
de ambtsdragers der kerk bijstaan en hun werk
doen als leden der kerk, die gesalft zijn zoo
wel tot prediken als tot koningen en priesters.

Op dit laatste zou nog wel wat aan te merken
zijn, maar het komt ons voor, dat vooral met het
oog op Amerikaanse toestanden, de Zondags-
school in dat land niet kan gemist worden.
Dr. Kuyper wordt dan ook door Ds. Groen
aangehaald, die eenmaal verklaard dat het een
daad van Vandalisme zijn zou, wanneer men
de Zondagscholen zou roeken te verwoesten.
The Banner of Truth wijst er daaraan op, dat
het geheel verkeerd is wanneer men van Gerefor-
meerde zijde beweert, dat men het Trojaansche
paard binnenhaalt als mede Zondagscholen in
de kerk toelast.

Deze bewering is volgens „The Banner“ niet
Nederlands afkomstig. Maar de ervaring heeft
geleerd, dat de Zondagschool moet beschouwd
worden als een middel tot onderwijzing van de
jonge leden der kerk. Een schrijver in het
Friesch Kerkblad van 29 Sept. deelt mede, hoe
in Friesland in de Gereformeerde kerken vele
Zondagscholen werden gesloten. De ouders
zouden innue kinderen thuis catechiseren.
Doch helaas! dit ideaal werd niet verwezenlijkt.
De praktijk van het levent deed uitkomen, dat
vele ouders niet deden wat toch hunne dure
roeping was. En zoo kwam men er in Friesland
toe, dat op sommige plaatsen de Zondagschool
weder werd ingesteld.

Wanneer men weet wat de Zondagschool in
de nieuwe wereld betekent, dan begrijpt men
welk een beteekenis de vraag heeft: zal men
deze instelling in Gereformeerde kringen laten
voortbestaan of zal men haar van lieverlede
doen verdwijnen. In de nieuwe wereld neemt
de catechisatie niet een plaats in gelijk bij
ons; van daar dat sommigen liever de Zondags-
school zagen verdwijnen om de catechisatie te
doen opbloeien. Maar het komt ons voor dat
men én voor de Zondagschool, om kennis om-
trent Gods Woord onder het opkomend geslacht
te verbreiden, én voor de catechisatie, om het
zaad der kerk voor te bereiden tot bevestiging
des geloofs, moet ijveren.

Op één punt stemmen wij met Ds. Groen
niet overeen. Volgens ons vloekt uit het alge-
meen priesterschap der geloovigen niet voort,
dat elk geloovige de bevoegdheid zoude hebben
om kinderen van anderen te onderwijzen. Doch
wellicht is dit ook niet door Ds. Groen bedoeld.
Hare Majesteit onse geliefde Koningin heeft
belangstelling getoond in de Nederlanders die
zich in Westelijk Michigan vestigen.

Wij lezen daaromtrent in de *Hope*:
Voor de eerste maal heeft een Vertegen-
woordiger van het Regeerend Vorstenhuis van
Nederland te Washington, Westelijk Michigan
bezoekt. Hare Majesteit Koningin Wilhelmina
had haar Gezant, Jhr. de Marens van Swinderen,
in last gegeven om zich in kennis te stellen
met de toestanden van de Hollanders in Wes-
telijk Michigan en te informeren naar de be-
langden van Hope College. De opdracht luidt:
„Onze diarbare Koningin draagt mij op u
allen hier aanwezig, en alle onze overige Hol-
landsche inwoners dezer stad en dezer weste-
lijke streken, Hare Majesteits belangstelling te
verzekeren in uider welvaren, en hare ver-
ering voor een volk dat op zulk een voor-
beeldige wijze toont wat het wil zeggen te zijn
— „a loyal Dutch American“.

Verleden week Maandagavond, begeleid van
George Birkhoff Jr., Consul Generaal der Neder-
land te Chicago, werd ter zijner ere een
banket gegeven in het hotel Panlind in Grand
Rapids, Mich. De Afgezant sprak op den
toost: „Koningin Wilhelmina“ George Birkhoff